

Serdeczne stosunki łączą Polskę z Jugosławią

BIAŁOGRÓD, 29.5. Wczoraj o godz. 10-ej min. Beck wyjechał do miejscowości Oplenac, oddalonej o 80 km. od Białogrodu. W podróży ministrowi towarzyszył attaché wojskowy przy poselstwie polskim, major Grudziński. Po złożeniu wieńca w mauzoleum rodziny królewskiej na grobie króla Aleksandra, min. Beck udał się na górę Avala, do grobu „Nieznane Zolnierza” Jugosławii, gdzie złożył również wieńce.

O godz. 19 odbyła się w gmachu ministerstwa spraw zagranicznych konferencja prasowa dla przedstawicieli prasy jugosłowiańskiej i zagranicznej oraz dla przybyłych dziennikarzy polskich. Min. Beck zwrócił się do zebranych z następującym oświadczeniem:

— Celem sprecyzowania powodów mojej obecności oraz celem zreasumowania rozmów, które odbyliśmy z p. Stojadinowiczem, zreagowaliśmy następująco komunikat oficjalny:

„Z okazji wizyty oficjalnej p. Józefa Becka, złożonej królewskiemu rządowi Jugosławii, minister spraw zagranicznych R. P. Beck i prezes rady ministrów oraz minister spraw zagranicznych królestwa Jugosławii Stojadinowicz odbyli szereg rozmów,

w ciągu których poddali zbadaniu aktualne zagadnienia polityki międzynarodowej, mające na względzie przede wszystkim współpracę polsko-jugosłowiańską oraz stosunki między państwami. Po szczegółowej wymianie poglądów pp. Beck i Stojadinowicz stwierdzili, że są całkowicie zgodni co do tego, że w celu kontynuowania polityki granicznej swych krajów w obecnej trudnej sytuacji międzynarodowej gotowi są zaowocować w granicach ich możliwości i ich istniejących zobowiązań — współpracę ze wszelką polityką konstruktywną, opartą na zasadach równości i solidarności międzynarodowej oraz na poszanowaniu godności i słuszych interesów Polski i Jugosławii. Obecny kontakt osobisty obu ministrów stanowi nowy dowód serdecznych stosunków, istniejących zawsze pomiędzy dwoma narodami słowiańskimi. W konsekwencji obaj ministrowie zdecydowali kontynuować przyjazną wymianę poglądów również w przyszłości, w tym samym duchu i interesie polityki porozumienia i pokoju międzynarodowego.”

O godz. 20-ej poseł Dębicki z małżonką wydał obiad w poselstwie polskim, na który przyjeżdżał min. Beck z małżonką, premier

Stojadinowicz z małżonką i szereg innych osobistości.

O godz. 22.05 min. Beck z towarzyszącymi mu osobami opuścił Białogrod. Na dworcu żegnał go premier Stojadinowicz, na czele wyższych urzędników m. s. z oraz członkowie poselstwa polskiego.

Min. Krofta stwierdza poprawę w stosunkach czechosłowacko-polskich

PRAGA, 28. 5. Czechosłowacki minister spraw zagranicznych Krofta wygłosił w komisji spraw zagranicznych obu izb deklarację na temat aktualnych zagadnień polityki międzynarodowej.

Minister wskazał na wstępie, że w ciągu ostatniego półrocza sytuacja międzynarodowa nie uległa poprawie, przeciwnie — pojawiły się w niej poważne pierwiastki niepokoju. Dążeniem Czechosłowacji — mówił minister — będzie, aby w wypadku dościsła do rokowań z Niemcami, rokowania te prowadzone były w łączności z obradami o zabezpieczeniu granic zachodnich sąsiadów Rzeszy, jak to już miało miejsce w Lokarno.

Omawiając stosunki Czechosłowacji z innymi państwami, minister podkreślił przede wszystkim jak najlepsze stosunki z Francją oraz Szwecją. Informacje o pobycie żołnierzy sowieckich w Słowacji i o budowaniu tam baz lotnictwa sowieckiego są zmyślenia.

Na temat stosunków z Polską mówił minister Krofta: „Stosunki z Polską poprawiły się pomimo, że w ostatnim czasie. Stwierdzam chętnie, że zaprzestano antyczeskiej propagandy radiowej w Katowicach i że stosunki w konsullacie polskim w Morawskiej Ostrawie zmieniły się na lepsze. Wydarzają się natomiast stałe jeszcze wydalania obywateli czechosłowackich z Polski, i to takich, którzy osiedli w Polsce od długich lat. Wyrwanie ich gwałtem z otoczenia, w którym żyli w

Wybuchy granatów w Palestynie

Policja i wojsko używa gazów łzawiących

JEROZOLIMA, 29. 5. Ogłoszono tu urzędową zapowiedź, że dla położenia kresu rozruchom władze angielskie uciekną się do stosowania gazów łzawiących, o ile okoliczności będą tego wymagały. Wysoki komisarz — głosi komunikat — chciałby unikać wszelkich takich środków, które pociągają

by za sobą rany lub śmierć. Policja i wojsko zostały zaopatrzone w odpowiednią ilość granatów z gazami łzawiącymi.

WALKI TRWAJĄ

JEROZOLIMA, 29. 5. Po dwóch dniowej przerwie policja i wojsko musiały dziś znowu przybrać helmy stalowe. Dla upamiętnienia początku szóstego tygodnia rewolty Arabowie wznowili dziś rozruchy. W paru miejscach rzucano bomby. Ofiarą padł Arab, który niósł pocisk wybuchowy.

W pobliżu miejscowości Wadi Havarat Arabowie zerwali 3.600 mtr. kabla telefonicznego. W dalszym ciągu trwają wypadki podpalania. Jedną z nowych form sabotażu jest ścięcie drzew na koleniach żydowskich przez Arabów. W pobliżu miejscowości Jenin patrol znalazł na szosie barykady i podłożony dynamit, który usunął.

JEROZOLIMA, 28. 5. Wojska zajęły dziś zranioną osadę Quabatin w okolicy Jenin. Dwaj Arabowie zostali zabici, czterech ranni, jeden z nich ciężko. W czasie akcji zbrojnej w rejonie Nablus - Beisan ranniono trzy osoby. W Hajfie wybuchły dziś dwie bomby, w Safed — jedna. W Nazarecie Arabowie strzelali do posterunku policji. Ofiar niema.

W Jerozolimie dziś zrana na ulicy Dolorosa zabity został policjant angielski. Zabójcy nie schwytano.

Władze zarządziły dokładne przeszukiwanie dzielnic, w której dokonano morderstwa, przy czym doszło do starcia między oddziałem żołnierzy angielskich i grupą Arabów. Żołnierze zrobili użytek z broni, zabijając 5-ciu Arabów.

W Północnej Palestynie Arabowie niszczą systematycznie żydowskie plantacje pomarańczy, ogrody, pola itp. W różnych stronach kraju wybuchy wczoraj pożary lasów, wzniesione prawdopodobnie przez Arabów.

KU POJEDNANIU?

KAIR, 29. 5. Z Jerozolimy donoszą: Wielki mufti Palestyny, Hadż Amin al-Hasajni oświadczył delegatom prowincjonalnych komitetów strajkowych, iż muszą poskramiać w swych okręgach samorządne wystąpienia jednostek, jak również nie dopuszczać do gwałtów nad bezbronnymi.

JEROZOLIMA, 29. 5. Przywódcy Arabów zachowują się obecnie milcząco. Jak słychać, toczą się za kulisami rokowania, aby doprowadzić do arabsko-żydowskiej „konferencji okrągłego stołu” w Londynie.

Konfiskata książki p. Jędrzeja Giertycha

PAT donosi: Na wniosek prokuratora Sądu Okręgowego w Chojnicach, sąd grodzki w Tczewie dokonał w dniu dzisiejszym zajęcia książki Jędrzeja Giertycha p. t. „Tragizm losów Polski”. Zajęciu uległy wszystkie egzemplarze znajdujące się w druku i przygotowane do rozestania. Konfiskaty dokonano na podstawie artykułu 152 kodeksu karnego, który brzmi: „Kto publicznie lży lub wyszydza naród lub państwo polskie, podlega karze wię-

zienia do lat 3, lub aresztu do lat 3”.

Książka Giertycha tendencją swą i treścią poniża państwo, w opisie zarówno historii lat przedwojennych, jak i lat po odzyskaniu niepodległości, pomniejsza i fałszywie przedstawia ofiarne wysiłki narodu dla odzyskania bytu państwowego oraz uwłacza pamięci Pierwszego Marszałka Polski — twórcy Niepodległości.

Kultura wsi

Narada z udziałem 250 osób

Wczoraj przedpołudniem w wielkiej sali Prezydium Rady Ministrów, rozpoczęła się zapowiadana oddawna konferencja w sprawie kultury wsi. W konferencji tej bierze udział około 250 osób z całej Polski.

W uroczystości otwarcia konferencji wzięli udział przedstawiciele rządu z premierem, gen. Sławoj-Skłodzkim na czele, przedstawiciele Sejmu i Senatu oraz organizacyi gospodarczych. Obrady zagal wstępem przemówieniem premiera Skłodzkiego oraz ministra rolnictwa Poniażewskiego, jako przewodniczący konferencji. Skolei wygłosili przemówienia: minister opieki społecznej Kościelkowski, minister oświaty Świętosławski, rektor prof. Staniewicz i szereg innych osób. Po przemówieniach wstępnych

referat p. t. „Podstawowe pierwiastki w kulturze chłopów polskiego” wygłosił p. Jędrzej Cierniak, referat p. t. „Charakterystyka życia wiejskiego, a szczególnie chłopskie środowisko, jako podstawa właściwej formy życia zbiorowego” — wygłosił prof. Władysław Grabski.

Konferencja wyłoniła następujące komisje: 1) komisja młodzieży wiejskiej — pod przewodnictwem Kazimierza Maja, 2) komisja gospodarzy wiejskich — pod przewodnictwem rektora prof. Witolda Staniewicza, 3) komisja gospodni wiejskich — pod przewodnictwem Marcina Kacprzaka. W godzinach popołudniowych odbyły się obrady wyłonionych komisji, dzisiaj zaś popołudniu odbędzie się posiedzenie plenarne konferencji i zakończenie obrad.

Śmierć od siekiery w którą uderzył piorun

TORUŃ, 29.5. W ubiegły wtorek — jak to już donosiliśmy — przeszła nad Toruniem i okolicą niezwykle gwałtowna burza, która wyrządziła wiele szkód. Przede wszystkim 12 osób uległo porażeniu od pioruna, w tym jedna z wynikiem śmiertelnym.

W czasie burzy zimny grom uderzył w stojące opodal pomnika po ległych 63 p. p. drzewo, pod którym znajdowało się kilka osób. Wszystkie te osoby, ogłuszone hukem i porażone padły na ziemię, tracąc na chwilę przytomność. Ten sam los spotkał dwie inne osoby, które stały pod pomnikiem. Dokąd również przeszło wyładowanie elektryczne.

Moment ten zauważyła pewna kobieta, która niezwłocznie zawiadomiła wartownię 63 p. p., skąd zatelefonowano po karetkę pogotowia. Ponadto na miejsce udał się z pobliskich koszar żołnierz 63 p. p., który ciężko porażony niesłabnie pomoc, przykrywając ich

piaskiem. Następnie nadjechały karetki pogotowia, które zabrali porażonych do szpitala, gdzie udzielono im pomocy lekarskiej.

W innym punkcie miasta, a mianowicie przy ul. gen. Bema, pod płotem miejskiego boiska sportowego, schroniło się trzech chłopów w wieku około 15 lat oraz kapral Apolinary Welke z 8 dyw. art. „przeziwłotni. i cieśla Franciszek Pepliński. Ten ostatni, wyszedłszy przed kilku minutami z domu, trzymał siekiere na ramieniu, w którą uderzył piorun. Papiński został porażony śmiertelnie, a padając na ziemię, rucił sobie siekierą głowę. Złotki jego odstawiono do domu przy ul. św. Jerzego 45.

Z pozostałych osób poważniejszych obrażenia odniósł jedynie kapral Welke, którego przewieziono do szpitala wojskowego. Ś. p. Pepliński liczył lat 45. Osierecił on żonę i czworo nieletnich dzieci.

Karanie śmiercią chłopów Dwaj b. prezydenci Litwy przeciwko obecnemu systemowi rządów

RYGA, 29.5. Z Kowna donoszą: Ogłoszony przed paru dniami przez wojenny sąd polowy wyrok, skazujący kilku włościan na karę śmierci, a szereg innych na długoletnie więzienie, wywołał w litewskich kołach politycznych powszechne zdumienie. Główna wina oskarżonych polegała na kolportowaniu odezw o treści antyrządowej, oraz na terroryzowaniu osób przychylnych rządowi. W stosunku do 4 skazanych prezydent państwa Smetona nie skorystając z przysługującego mu prawa łaski i wyrok śmierci wykonano.

Urzędowa „Elta” wyjaśnia, że kara ta jest zasłużona, a stanowisko wojennego sądu polowego całkowicie umotywowane, skazani bowiem w procesie chłopskim byli ludźmi najgorszymi ze wszystkich, z którymi sądowni wypadło dotychczas się zetknąć. W nienawiści do istniejącego w Litwie ustroju i jej rządu — głosi dalej komunikat Elty — nie poprzestali oni na tych środkach akcji przeciwpaństwowej, na jakie im pozwalały okoliczności miejscowe, lecz swą złąbą dla państwa pra-

cę przenieśli zagranicę i przy pomocy obcych agentów stanęli do walki przeciw swemu krajowi. Surowy wyrok ma być bolesną nauką dla żywiołów, prowadzących akcję przeciwpaństwową, stanowiąc jednocześnie ostrzeżenie dla ludzi słabej woli przed poddawaniem się obcym wpływom.

BERLIN, 29.5. Donoszą z Kowna: Obaj byli prezydenci Litwy Stulginskas i Grinius przestali do prezydenta Smetony memoriał, w którym oświadcza, że sejm, który zbierze się dnia 9 czerwca, nie będzie wyrażał woli narodu i przeto nie będzie posiadał właściwego autorytetu dla uspokojenia opinii i stabilizacji stosunków w kraju. Wobec tego należałoby, zdaniem obu byłych prezydentów, unieważnić zarządzone wybory i wyznaczyć nowe, na podstawie dawnej ordynacji wyborczej.

Pozatem byli prezydenci domagają się zniesienia sądów wojennych, amnestji politycznej i wolności prasy. Stulginskas i Grinius wyrażają opinię dwóch dużych partji, a mianowicie chrześcijańskiej demokracji i ludowców.

Bojkot Polaków w Prusach Wschodnich

Agencja PRESS donosi z Gdańska:

„Deutsche Arbeitsfront” w Olsztynie wydał do wszystkich pracowników w obwodzie olsztyńskim okólnik, wzywający ich do nieuczestniczenia do lokalnego „Concordia”, ponieważ jest to lokal polski.

We wspomnianym lokalu — brzmiał okólnik — przebywają koła, które prowadzą walkę z naszą niemiecką pracą w południowych Pru-

sach Wschodnich. Nie możemy wchodzić do tego lokalu i zanosić nam naszych pieniędzy, które następnie użyte będą przeciw niemieckiej robocie.”

„Concordia” w Olsztynie jest lokalem, w którym mieszcza się organizacje polskie, działające na Mazurach. Odezwa bojkotowa niemieckiego „Arbeitsfrontu” świadczy dostatecznie o warunkach, w jakich żyć muszą Polacy w Prusach Wschodnich.

50.000 robotników strajkuje w Paryżu

PARYŻ, 29.5. Strajk robotników metalowych w Paryżu i okolicy, który wczoraj rozszerzył się na warsztaty samochodowe Renaulta, zatrudniającego 34.000 robotników, oraz na inne fabryki maszyn, obejmując częściowo również wytwórnie uzbrojenia, zdaje się wchodzić w fazę likwidacji.

Pracodawcy oświadczyli gotowość podjęcia rokowań oraz niestosowania jakichkolwiek sankcji przeciw strajkującym. Na ich kompromisowe stanowisko wywarły wpływ czynniki rządowe, którym należy na sobotę likwidacji strajku.

Delegaci metalowców ogłosili jednak komunikat, z którego wynika, że chcą prowadzić walkę aż do zawarcia umowy zbiorowej. Przedstawiciele przedsiębiorców sądzą, że wobec tego, że robotnicy strajkujący nie opuszczają fabryk, nie można prowadzić rokowań.

W zakładach, objętych strajkiem, przebywa około 50.000 robotników, którzy spędzili wczoraj szereg wieczorów i część nocy przy muzyce i ogólnej zabawie.

Za przykładem metalowców szary się niezadowolone również wśród robotników budowlanych i na robotach ziemnych. Dziś wieczorem mają się zebrać zarządy oddzielnych związków zawodowych w celu omówienia sprawy strajku powszechnego w przemyśle budowlanym.

Książeczki P. K. O. można przewozić przez Gdańsk

Ministerstwo skarbu wydało decyzję, aby posiadaczom książeczek oszczędnościowych P. K. O. nie były stawiane żadne przeszkody w ich przewożeniu przy przejeździe przez terytorium Wolnego Miasta Gdańska, nietylko w wagonach tranzytowych, ale i otwartych. Jeżeli podróżni zamierzają zatrzymać się w Gdańsku, to przed wyjazdem mają możliwość wysłania swej książeczki pocztą do Gdyni lub jakiegokolwiek innego urzędu pocztowego nad polskiem mo-zrem.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 29 maja

Dewizy: Holandia 359.15 „sprzed. 359.87, kup. 358.43; Berlin s. 213.98, k. 212.92; Bruksela s. 90.13, k. 89.77; Gdynia s. 100.20, k. 99.80; Kopenha-ga 118.60 (s. 118.89, k. 118.31); Hel-singfors s. 117.4, k. 116.8; Londyn 20.28 (s. 20.05, k. 20.51); Madryt s. 72.70, k. 72.40; Nowy Jork 5.31 7/8 (s. 5.33 i 1/8, k. 5.30 i 5/8); Nowy Jork (kabeł) 5.32 (s. 5.33, k. 5.30 i 3/4); Oslo s. 133.93, k. 133.17; Paryż 35.01 (s. 35.08, k. 34.94); Praga 21.01 (s. 22.05, k. 21.97); Stockholm 137.00 (s. 137.33, k. 136.67); Zurich 171.85 (s. 172.19, k. 171.51); Wiedeń s. 100.00, k. 99.40; Montreal s. 5.30 i pół, k. 5.28; Medjoan s. 42.10, k. 41.80.

Papiery procentowe: 7 proc. pozt. stałn. 58.75 (rodniak po 500 dol.) 60.50 (w proc.); 3 proc. pozt. prem. inwest. 1 em. 67.50; 1 em. 68.50, serie I i II em. 75.00; 4 proc. państw. pozt. prem. dol. 50.00; 5 proc. pozt. konw. 52.75; 6 proc. pozt. dol. 76.50 — 76.75 (w proc.); 8 proc. L. Z. Kom. B. G. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Kom. B. G. K. 83.25; 7 proc. oblig. Kom. B. G. K. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Roln. 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Roln. 83.25; 8 proc. L. Z. Tow. kred. przem. pol. funt. 91.50—90.00 (w proc.); 4 i pół proc. Listy Zastawne ziemskie seria V 45.00 — 44.75; 4 i pół proc. L. Z. Pozn. ziem-stwa kred. seria L 40.50; 5 proc. L. Z. Warszawy (1933 r.) 54.25 — 53.63; 53.75; 5 proc. L. Z. Łodzi (1933 r.) 47.50; 5 proc. m. Piotrkowa (1933 r.) 43.50; 5 proc. m. Siedlec (1933 roku) 29.00; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 em. 65.00; 8 i 9 em. 53.50.

Akcje: B. Polski 105.00 — 104.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 29.00 — 29.50; Lipol 12.75 — 12.70 — 12.75; Modrzewów 6.25; Norblin 49.50 — 50.00; Ostrowiec 32.50 — 33.00; Starachowice 34.75 — 35.00; Haberbusch 43.75 — 44.00.

Tendencja dla dewiz przeważnie mocniejsza, rubel srebrny 1.55. Dla po-

życzek państwowych i listów zastawnych tendencja niejednorodna, dla akcji — mocniejsza. Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych: 8 proc. pozt. z r. 1925 (Dillonowska) 89.50; 7 proc. pozt. słaska 69.00 — 69.50; 7 proc. pozt. m. Warszawy (Magstrat) 68.00 — 67.50; 3 proc. opoz. prem. bud. 26.50 — 26.00; 4 proc. pozt. prem. inwest. 53.25 — 53.50.

Następne zwołanie giełdy — 2 czerwca.

GIĘŁDA ZBOZOWA

Notowano za 100 kg: pszenica jednolita 25 — 23.50, zbierana 22.50 — 23, żyto 1 st. 14.25 — 14.50, II st. 14 — 14.25, owsy 1 st. 15.75 — 16.25, IV st. 14.75 — 15.50, II st. 15.75, II gat. 15.25 — 15.50, III gat. — 15.75, jęczmień browarny 15.50 — 15 — 15.25, IV gat. 14.75 — 15, grych polny 17.50 — 18.50, Victoria 28 — 30, wyka 22 — 23, peluszkia 22 — 23, seradela 28 — 30, tulin niebieski 10.00 — 10.50, żoły 12.5 — 13, rzepak zimowy 41.50 — 42.50, rzepak letni 40.50 — 41.50, rzepak letni 41 — 42, siemię lniane 36 — 36.50, konieczna czerw. surowa bez grubej karmanki 105 — 120, o czyst. 97 proc. 145 — 155, biała surowa 60 — 70, o czyst. 97 proc. 80 — 100, mak niebieski 59 — 61, ziemniaki jadalne 3.25 — 3.75, mąka paszenna wycagowa 36 — 38, I-A 34 — 36, I-B 33 — 34, I-C 32 — 33, I-D 31 — 32, II-A 30 — 31, II-B 28 — 30, II-D 25 — 26, II-F 24 — 25, II-G 23 — 24, mąka pastewna 16 — 17, mąka żytnia „wyścigowa” 22.50 — 23.50, gat. I-szy 50 proc. 22.50 — 23.50, 65 proc. 21.50 — 22.50, II gat. 18 — 18.50, razowa 18 — 18.50, pusiednia 14 — 14.50, otręby pszenne grube 12 — 12.50, średnie 11 — 11.50, mialkie 11 — 11.50, makuchy lniane 17.50 — 18, rzepakowe 14.50 — 15, śrut sojowy 22.50 — 23.